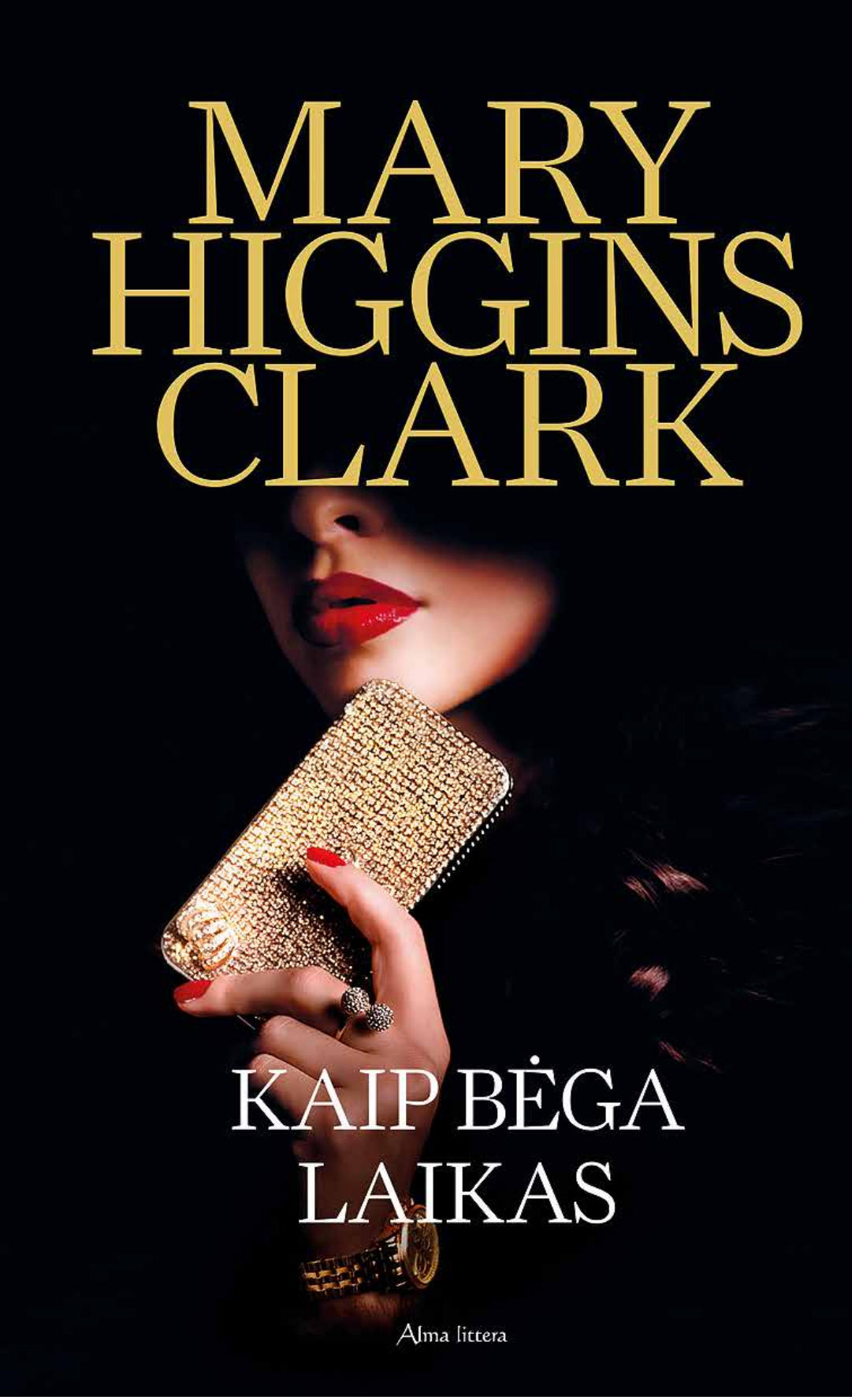

MARY HIGGINS CLARK

A close-up, low-key photograph of a woman's face and hand. The woman has dark hair and is wearing bright red lipstick. She is holding a rectangular clutch bag covered in gold sequins. Her hand is adorned with red nail polish, a ring with two large round stones, and a gold-toned watch with a metal link bracelet. The background is dark, and the lighting highlights the woman's features and the shimmer of the bag.

KAIP BĒGA
LAIKAS

Alma littera

PROLOGAS

Pirmas kūdikio klyksmas už pribuvėjos Koros Benks gimdymo palatos durų buvo toks spigus, kad abi poros laukiamajame aiktelėjo. Džeimso ir Dženiferės Raitų akys suspindo džiaugsmu. Palengvėjimas ir susitaikymas užliejo Rouzės ir Martino Rajanų veidus, nes jų septyniolikmetė dukra ką tik pagimdė.

Jie buvo pristatyti vieni kitiems kaip Smitai ir Džounsai. Nė vieni netroško žinoti kitų tikrosios pavardės. Po gerų penkiolikos minučių jie vis dar nekantriai laukė, kol galės išvysti naujagimį.

Tai buvo mieguista tris su trupučiu kilogramų sverianti mergaitė su juodomis garbanėlėmis, pabrėžiančiomis veidelio skaislumą. Jai atsimerkus, į pasaulį pažvelgė didelės, tamsiai rudos akys. Dženiferei Rait ištiesus rankas į naujagimę, pribuvėja nusišypsojo ir priminė:

– Reikėtų sutvarkyti vieną reikaliuką.

Džeimsas Raitas atsegė nedidelį kelioninį krepšį.

– Šešiasdešimt tūkstančių dolerių, – pasakė jis. – Galite perskaičiuoti.

Ką tik gimusio kūdikio mamą jiems apibūdino kaip septyniolikmetę moksleivę, pastojusią per išleistuves. Nuo visų kitų šis faktas buvo nuslėptas. Giminėms ir draugams tėvai pasakė, kad mergaitė buvo dar jauna studijuoti universitete, todėl išvažiavo į Milvokį padirbėti savo tetos suknelių parduotuvėje. Aštuoniolikmetis kūdikio tėvas išvyko studijuoti nė neįtardamas apie nėštumą.

– Keturiasdešimt tūkstančių jaunosios mamos studijoms, – pranešė Kora, suskaičiavusi pinigus ir, tiesdama dalį jų jaunosios mamos tėvams, tvirtai tebelaikydama kūdikį. Ji nepaminėjo, kad likę dvidešimt tūkstančių dolerių skirti jai už pagalbą per gimdymą.

Netaręs nė žodžio, naujagimės senelis paėmė pinigus. Dženiferė Rait ištiesė iš jaudulio virpančias rankas ir sušnabždėjo:

– Aš tokia laiminga.

Tuomet Kora pasakė:

– Įregistruosiu mergaitės gimimą ir tėvais įrašysiu jus.

Jos šypsena nebuvo linksma ir nė kiek nedailino putlaus, neišsimintino veido. Nors buvo vos keturiasdešimties, tokia grimasa sendino ją mažiausiai dešimčia metų. Ji atsigręžė į jaunosios mamos tėvus ir tarė:

– Leiskite jai pamiegoti dar kelias valandas, paskui parvežkite namo.

Septyniolikmetė gimdymo palatoje mėgino atsikratyti raminamųjų, kurių pribuvėja nepagailėjo, poveikio. Krūtimis jautė savo mergaitės svorį, kai, jai gimus, priglaudė ją prie krūtinės. „Man jos reikia! Man jos reikia! – šaukė jos siela. – Neatiduokite mano kūdikio. Aš sugebėsiu ja pasirūpinti...“

Po dviejų valandų, susirietusią ant galinės tėvų automobilio sėdynės, ją nuvežė į artimiausią motelį.

Kitą dieną ji jau sėdėjo lėktuve, skraidinančiame ją atgal į Milvokį.

1

— O dabar – puokštė reklamų, kaip visada, – sušnibždėjo Delanė Rait savo porininkui „WRL“ televizijos šeštos valandos po pietų vietos žinių laidoje. – Ir visos jos – nuostabios.

– Iš jų mums moka atlyginimą, – šypsodamasis priminė Donas Braunas.

– Žinau, ir ačiū Dievui už jas, – linksmi pritarė Delanė, išsitraukusi veidrodėlį pasižiūrėti, kaip atrodo.

Ji baiminosi, kad dėl sodriai purpurinės palaidinės, kurią parinko stilistė, jos oda atrodo dar baltesnė nei yra iš tikrųjų, tačiau viską pataisė pečius siekiantys juodi plaukai. Be to, Airisė, jos mėgstamiausia grimootoja, šįkart puikiai pasidarbavo, pabrėždama jos tamsiai rudas akis ir ilgą blakstieną.

Laidos režisierius pradėjo skaičiuoti:

– Dešimt, devyni... Trys, du...

Tariant žodį „vienas“, Delanė pradėjo skaityti:

– Rytoj ryte bus išrinkti prisiekusieji, priimsiantys nuosprendį buvusios mokytojos Betsės Grant byloje. Bylos svarstymas vyks Bergeno apygardos Teismo rūmuose Hakensake, Naujajame Džersyje. Grant yra kaltinama savo penkiasdešimt aštuonerių metų vyro, pasiturinčio gydytojo Edvardo (Tedo) Grant, nužudymu. Jis kentėjo nuo anksti pasireiškusių Alzheimerio ligos. Ponia Grant tvirtina esanti nekalta. Tačiau, prokuroro teigimu, kaltinamoji pavargo laukti vyro mirties. Nužudytojo turtą, vertinamą daugiau kaip penkiolika milijonų JAV dolerių, turėtų paveldėti žmona ir sūnus.

– O dabar – kur kas linksmesnė žinia, – prabilo Donas Braun-
nas. – Visada smagu pranešti jums tokias naujienas.

Ekране pasirodė vaizdo medžiaga apie trisdešimtmetį vyrą,
suradusį savo motiną.

– Mes dešimt metų vienas kito ieškojome, – šypsodamasis
kalbėjo Metjus Treinoras. – Man atrodė, kad ji mane šaukia.
Jaučiau, kad *privalau* ją surasti.

Jis laikė apkabinęs stamboką penkiasdešimtmetę moterį. Na-
tūraliai banguoti jos plaukai dailiai vilnijo aplink malonų veidą,
o šviesiai rudose akyse spindėjo ašaros.

– Čarlzą pagimdžiau devyniolikos.

Ji nutilo ir pažvelgė į sūnų.

– Mintyse visada vadinau jį Čarlzu. Per jo gimtadienį pripirk-
davau žaislų ir atiduodavau juos į labdarą.

Paskui virpančiu balsu pridūrė:

– Man patinka vardas, kurį jam davė tėviai. Metjus reiškia
„Dievo dovana“.

Siužetui einant į pabaigą, pasigirdo Metjaus žodžiai:

– Kiek tik save prisimenu, visada jaučiau, kad kažko trūksta.
Troškau sužinoti, kas yra mano tikrieji tėvai, ypač mama.

Kai jis ją apkabino, Dorisė Murei pravirko ir tarė:

– Neįmanoma apsaityti, kaip aš ilgėjausi savo sūnaus.

– Širdį virpinanti istorija, tiesa, Delane? – paklausė Donas.

Delanė tesugebėjo linktelėti. Ji jautė, kad gumulas gerklėje
gali bet kurią akimirką virsti ašaromis.

Donas kelias sekundes palaukė atsakymo ir nustebęs pakeitė
temą:

– O dabar pažiūrėkime, ką mums paruošė mūsų orų prane-
šėjas Benas Stivensas.

Laidai pasibaigus, Delanė pasakė:

– Atleisk, Donai. Žiūrėdama siužetą, taip susijaudinau, kad
nebepasitikėjau savimi. Baiminausi, kad pravirksiu kaip ta mo-
tina.

– Pažiūrėsim, ar po pusmečio jie dar kalbės, – kreivai šyp-
telėjęs, atsakė Donas ir atsistojo. – Šiam vakarui – tiek.

Gretimioje studijoje už stiklinės sienos darbavosi nacionalinių žinių laidos vedėjas Ričardas Kreimeris. Delanė žinojo apie planus, jam atsistatydinus, paskirti į jo vietą Doną. Ji pakilo ir išėjo iš studijos. Užsukusi į kabinetą, persivilkė purpurinę palaidinę į patogią sportinę. Šiandien ji pavadavo susirgusią nuolatinę laidos vedėją Stefanę Liuis. Delanė džiaugėsi, kad jai patikėta kurti pranešimus apie Betsės Grant teismo procesą. Delanė nujautė, kad jis bus be galo įdomus.

Ji persimetė rankinės dirželį per petį ir, atsakinėdama į kolegų „iki, Delane!“, nužingsniavo ilgais koridoriais, kol galiausiai atsidūrė gatvėje ties Kolumbo žiedu.

Nors ir mėgo vasarą, Delanė jautėsi pasirengusi rudeniui. „Po Darbo dienos šventės, rugsėjo pirmosios, Manhatanas atgyja“, – pagalvojo ji. Tuomet ir suprato, kad mėgina mintimis pabėgti nuo to, kas neduoda jai ramybės. Siužetas apie mamos ir sūnaus susitikimą sugriovė sienas, kuriomis buvo atsitvėrusi nuo persekiojančių minčių.

Ji troško surasti savo tikrąją motiną. Džeimsas ir Dženiferė Raitai įsivaikino po kelių valandų nuo gimimo, gimimo liudijime buvo jų vardai. Moteris, kuri suorganizavo įvaikinimą, buvo mirusi. Gimdymą priėmė pribuvėja, tačiau jos vardas niekur nepaminėtas. Gimimas užregistruotas Filadelfijoje.

Jai atrodė, kad priėjo aklagatvį, tačiau jautė, kad yra pasiryžusi paieškomis. Buvo girdėjusi apie pagyvenusį detektyvą, kuris specializuojasi, rodos, neišaiškinamose bylose, tokiose kaip jos. Ji taip giliai nugrimzdo į mintis, kad, pradėjusi vos vienos mylios kelionę namo, nė nepastebėjo, kaip perėjo Penktąjį aveniu.

Priėjusi 54-ąją gatvę, pasuko Rytų kryptimi. Ji gyveno viename iš senųjų namų, o jos butas buvo greta to, kuriame 1930-aisiais buvo apsistojusi legendinė aktorė Greta Garbo. Vakare, po ypach varginančios dienos studijoje, Delanė dažnai prisimindavo žymųjį Garbo posakį „Noriu būti palikta ramybėje“.

Visuomet besišypsantis durininkas Denis atvėrė jai duris. Jos bute buvo trys erdvūs kambariai, tačiau jie nė iš tolo neprilygo didžiuliams, išpuoselėtiems jos šeimos namams Austrijų

įlankoje, Long Ailande. Numetusi rankinę, ji iš šaldytuvo pasiėmė butelį „Perier“ mineralinio vandens, įsitaisė mėgstamiausioje krėslė ir užsikėlė kojas ant pufo.

Kitoje kambario pusėje, ant stalo stovėjo įrėminta didelė šeimos nuotrauka, daryta, kai jai buvo treji. Tėvai sėdėjo vienas šalia kito, ji – mamai ant kelių. Jos trys broliai stovėjo išsirikiavę tėvams už nugarų. Žvelgiant į šeimos nuotrauką, jos juodi, garbanoti plaukučiai ir tamsiai rudos akys ypač buvo pastebimos. Visų kitų plaukai buvo įvairių gelsvos ir rausvos atspalvių, o akys – melsvos arba šviesiai rudos.

Vienas jos vaikystės prisiminimų yra ypač ryškus – pirmą kartą pamačiusi šeimos nuotrauką, ji pravirko.

– Kodėl aš atrodau kitaip negu jūs? – raudėjo ji.

Tą dieną ji sužinojo, kad buvo įvaikinta. Parinkę pačius švelniausius žodžius, kaip įmanydami suprantamiau, tėvai jai, dar visai mažutei, paaiškino, kad visada labai norėjo mažos mergaitės, o atsiradusi pas juos, būdama dar kūdikis, ji tapo jų šeimos dalimi.

Praėjusį mėnesį Austrių įlankoje, mamos septyniasdešimt penktojo gimtadienio proga, susirinko visa šeima. Džimas atvyko iš Klivlando, Laris – iš San Fransisko, o Ričardas – iš Čikagos, kartu su žmonomis ir vaikais. Buvo nuostabu. Tėvai pranešė nusprendę kraustytis į Floridą. Jie net išdalijo savo baldus ir liepė Delanei ir jos broliams pasiimti, kas patinka. Ji išsirinko kelis nedidelius baldelius, tilpsiančius jos bute.

Ji dar kartą pažvelgė į šeimos nuotrauką, įsivaizduodama motiną, kurios nepažįsta. „Ar aš į tave panaši?“ – pagalvojo ji.

Suskambo telefonas. Delanė nepatenkinta užvertė akis, bet paskui pastebėjo, kas skambina, – Karlas Fero, 18-os valandos žinių prodiuseris. Jo balse girdėjosi neslepiamas džiaugsmas:

– Stefanė perėjo į žinių laidą „Dabar“. Mes visi labai patenkinti. Ji buvo tikra rakštis... – jis stabtelėjo, – minkštoje vietoje. Elgėsi taip, lyg išmanytų viską geriau už Ketliną.

Ketlina Džerad buvo Žinių tarnybos vyriausioji prodiuserė.

– Rytoj ji atsistatydina. Nuo šiol laidą vesi tu kartu su Donu Braunu. Sveikinu!

Delanė aiktelėjo.

– Karlai, labai džiaugiuosi! Ką dar galiu pasakyti? – Ir iškart pridūrė: – Tik gailiuosi, kad negalėsiu kurti reportažų apie Bet-sės Grant teismą.

– Šita užduotis lieka tau. Kol baigsis teismas, žinių laidą vesi pakaitomis su kita pranešėja. Esi puiki žurnalistė, šita byla kaip tik tau.

– Geriau negali būti, Karlai. Ačiū tau, – pasakė Delanė.

Tačiau, pokalbiui pasibaigus, ją persmelkė nerimas. Jos auklė, Bridžita O'Kyfi, vaikystėje sakydavo: „Jeigu viskas klojasi per daug gerai, – lauk bėdos.“

2

— Vili, man tikrai reikia naujo iššūkio, – pasakė Elvyra.

Jie pusryčiavo savo bute Centrinio parko pietinėje gatvėje. Gėrė po antrą puodelį kavos. Kaip tik tokiu metu Elvyra visada užsimanydavo paplepėti. O Vilis kaip tik būdavo perskaitęs visą „Post“ laikraštį iki pat sporto skilties, kurią nekantraudavo kuo greičiau praryti.

Neprieštaraudamas padėjo laikraštį ir pažvelgė į savo mylimą keturiasdešimt trejų metų žmoną, sėdinčią priešais. Draugai sakydavo, kad dėl vešlių žilų plaukų, stambių veido bruožų ir skvarbių žydrų akių jis panašus į legendinį Atstovų rūmų pirminką Tipą Onilą.

– Matau, kad nebegali nustygti vietoje, mieloji, – švelniai pasakė jis.

– Tai jau tikrai, – pripažino Elvyra, siekdama antro pyrago gabalėlio. – Tiesiog pastaruoju metu visai neturiu ką veikti. Nesuprask neteisingai, man labai patiko kruizas Senos upe. Kam jis galėtų nepatikti? Be to, pamatėme, kur paskutiniaais gyvenimo mėnesiais buvo apsistojęs Van Gogas. Man labai patiko, tikrai. Bet grįžti namo irgi labai gera.

Ji pažvelgė pro langą pasigrožėti vaizdu į Centrinį parką.

– Vili, argi mums nepasisekė, kad gyvename čia? – paklausė ji. – Tik pagalvok, kaip smarkiai tai skiriasi nuo mūsų buto Astorijoje. Mūsų virtuvė net neturėjo lango!

Vilis labai gerai viską prisiminė. Prieš šešerius metus jis dar dirbo santechniku, o Elvyra – valytoja. Jis prisiminė, kaip tą

vakarą jie sėdėjo senajame savo bute, o Elvyros kojos buvo tokios pavargusios, kad teko mirkyti jas karštame vandenyje su druska. O tada per televiziją paskelbė laimingojo loterijos bilieto numerį. Jis dukart patikrino bilietą, kad patikėtų, jog laimėjo keturiasdešimt milijonų dolerių.

Kartą per metus jie gauna dalį laimėtų pinigų, pusę jų visada pasideda į taupomąją sąskaitą banke. Jie įsigijo šį butą prie Centrinio parko, bet pasiliko ir senąją Astorijoje, jeigu kartais vyriausybė neišgalėtų jiems mokėti.

Paskui Elvyra davė interviu dienraščiui „Daily Standard“. Ji pasakė, kad visada svajojo apsilankyti „Cypress Point Spa“ sveikatingumo centre Kalifornijoje. Žurnalistas paprašė jos aprašyti savo išpūdžius iš ten. Jis davė jai saulės pavidalo segę su įtaisytu mikrofonu, per kurį galima įrašinėti pokalbius. Jo manymu, tai turėjo padėti jai rašyti straipsnį. Tačiau iš tikrųjų prietaisas padėjo surasti žudiką sveikatingumo centre. Nuo to laiko Elvyra, padedama mikrofono, atskleidė ne vieną nusikaltimą.

– Nekantrauju rytoj vakare pamatyti Delanę, – pasakė Elvyra. – Jai pasisekė, kad kurs reportažus apie Betsės Grant teismą.

– Čia ta Grant, kur nužudė savo vyrą? – pasiteiravo Vilis.

– Ne, Vili, ji ta, kuri yra *kaltinama* nužudžiusi savo vyrą, – patikslino Elvyra.

– Na, sprendžiant iš to, ką skaičiau apie bylą, sakyčiau, kad kaltininkė aiški, – nesutiko Vilis.

– Pritariu, – atsakė Elvyra ir iškart pridūrė: – Bet aš mėgstu įsigilinti prieš susidarydama galutinę nuomonę.

Šypsodamasis Vilis įspėjo:

– Tik nenustebk, jei įsigilinusi suprasi, kad Grant kalta.